

Klub Przyrodników

ul. 1 Maja 22, 66-200-Świebodzin
Konto: BZ WBK SA o/Świebodzin nr 28 1090 1593 0000 0001 0243 0645
tel./fax 068 3828236, e-mail: kp@kp.org.pl, <http://www.kp.org.pl>

Świebodzin, 23 stycznia 2014 r.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie

W związku z konsultacjami społecznymi projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Szczecineckie, wnosimy następujące uwagi i wnioski:

1. Przyczyną eutrofizacji jeziora Wierzchowo jest już aktualnie spływ biogenów z nieprawidłowo zagospodarowanych ścieków z zabudowy letniskowej w rejonie Orawki i Starego Wierzchowa. W pobliżu tych skupisk zabudowy zaznacza się gorszy stan roślinności wodnej, w tym zanikanie łąk ramienicowych. Jest to już zagrożenie aktualne, a nie tylko potencjalne.
2. Natomiast wśród potencjalnych zagrożeń dla siedliska 3140 – jeziora Wierzchowo trzeba podkreślić plany lokalizacji nowej zabudowy na pn. brzegu jeziora – od strony miejscowości Grąbczyn, w tym w szczególności przy grodzisku w Grąbczynie. Jeżeli teren ten zostanie zabudowany, to o zachowaniu jeziora we właściwym stanie ochrony i osiągnięciu dobrego stanu ekologicznego można będzie zapomnieć.
3. Za cel ochrony dla jeziora Wierzchowo należałoby postawić zamrożenie urbanizacji jego otoczenia co najwyżej na dotychczasowym poziomie, przy równoczesnej poprawie gospodarki wodno-ściekowej istniejącej zabudowy.
4. Działaniem dla ochrony jeziora Wierzchowo powinna być Pełna kanalizacja miejscowości Grąbczyn, Wierzchowo, Orawka, z odprowadzeniem ścieków do oczyszczalni gwarantującej eliminację związków azotu i fosforu.
5. Istotnym zagrożeniem dla ochrony kompleksów torfowiskowych (7110, 7120, 91D0), a także dla kumaka nizinnego w rozproszonych na tym terenie oczkach wodnych, oraz dla jez. Wielatowo jest urbanizacja w miejscowości Brzeźno. Zwracamy uwagę, że urbanizacja terenów w Brzeźnie zablokuje możliwość właściwej ochrony torfowisk oraz siedlisk kumaka i traszki, gdyż stworzy presję na osuszanie terenu.
6. Jako zagrożenie dla kumaka i traszki należy wskazać także zmianę charakteru terenów otaczających miejsca ich reprodukcji, na odległość co najmniej ok. 1 km. Plan powinien zobowiązywać do zachowania tych terenów w niezmiennym charakterze, tj. niezabudowanych, dla ochrony lądowych możliwości migracji zapewniających

łącność pomiędzy elementami metapopulacji. Dotyczy to w szczególności terenów w Brzeźnie.

7. Celem ochrony nie może być, co do zasady, „dążenie do...”. Jako cel ochrony należy wskazywać stan, jaki ma być osiągnięty.
8. Celem dla leśnych siedlisk przyrodniczych powinny być skonkretyzowane: należy wskazać do jakiego co najmniej poziomu powinny być odbudowane zasoby martwego drewna, do jakiej powierzchni należy uzupełnić sieć ostoi różnorodności biologicznej.
9. Celem dla leśnych siedlisk przyrodniczych powinna być także poprawa struktury leśnych drzewostanów gospodarczych: Zapewnienie udziału grup starych drzew, zajmujących nie mniej niż 10% wydzielania, w przyszłych pokoleniach drzewostanów.
10. Wśród celów ochrony borów bagiennych należy ująć także wykluczenie lokalizowania zabudowy w miejscach konfliktowych w odtwarzaniem właściwego stanu uwodnienia borów bagiennych i torfowisk. W przeciwnym razie, zabudowa lokalizowana w narażonych na podtapianie będzie w przyszłości źródłem problemów w prawidłowej realizacji ochrony borów bagiennych, wymagającej przywracania bagiennych warunków wodnych, co będzie wpływać także na wilgotne partie torfowisk wykraczające poza las.
11. W ramach ochrony kompleksu borów bagiennych na Brzezińskim Bagnie już obecnie jest zidentyfikowanych 28 miejsc, w których należy zablokować odpływ wody rowami. W planie należy ująć wykonanie odpowiednich przegród. Następnie należy podjąć monitoring (wykracza on poza standardowy monitoring stanu siedliska, musi więc być wyraźnie przewidziany w planie), który dostarczy informacji, gdzie jeszcze odpływ wody wymaga zablokowania. Jednak, z wykonaniem przegród w zidentyfikowanych już 28 miejscach, nie ma na co czekać. Ich wykonanie należy ująć w planie.
12. Zupełnie niezrozumiale jest, o co chodzi w zapisie dot. bystrotoku na wypływie Goniej Strugi z jez. Wielatowo „a także zabezpieczającym siedlisko 3150 przed zamulaniem oraz rozwojem inwazyjnych helofitów”. Jezioro Wielatowo nie jest zagrożone zamulaniem, kształt bystrotoku nie mógłby wpływać na ten proces; jezioro nie jest też zagrożone „rozwojem inwazyjnych helofitów”, w ogóle nie wiadomo o jakie gatunki „inwazyjnych helofitów” miałoby chodzić w tym zapisie, gdyż żadnych takich gatunków potencjalnie groźnych gatunków w obszarze nie zidentyfikowano.
13. Postulujemy określić, jaki minimalny % powierzchni i masy drzewostanu powinien być pozostawiany w ramach kęp drzewostanu (biogrup) – proponujemy w chronionych siedliskach przyrodniczych nie mniej niż 10%, a w innych lasach – nie mniej niż 5% powierzchni wydzielania.
14. Aktualny stan zasobów martwego drewna w lasach obszaru jest zły. Zabiegi na rzecz odbudowy zasobów martwego drewna wymagają intensyfikacji i większej konsekwencji, a nie tylko kontynuowania.
15. Proponujemy określić bardziej precyzyjnie, kiedy stosuje się wyjątek od zasady konsekwentnego pozostawiania drzew martwych i zamierających w drzewostanach liściastych – proponujemy, by dotyczył on zabiegów ochrony lasu podejmowanych gdy wskaźnik wydzielania się posuszu NPC jest w klasie III lub wyższej, pod

warunkiem że współczesny stan wiedzy hylopatologicznej daje podstawy do oczekiwania, że usuwanie drzew zamierających spowolni postęp choroby drzewostanu.

16. Działaniem ochronnym nie może być „dążenie do unaturalniającej przebudowy drzewostanów”. Działaniem jest przebudowa drzewostanów, a nie dążenie do niej.
17. Wnosimy, by we wskazaniach do zmian studiów i planów zagospodarowania przestrzennego ująć także wykreślenie przeznaczenia do zabudowy mieszkaniowej i letniskowej nie zabudowanych dotychczas terenów w Orawce, Starym Wierzchowie, Wierzchowie, Grąbczynie i Brzeźnie.

z poważaniem